

Бидласи

Євген Дудар

Хтось сказав, що дурість — дар божий. Якщо це й правда, то синкові мого сусіда. Геськові Господь дав того дару на десятьох. Жителі цілого кварталу стогнали від його обдарування. Як тільки темна нічка небо вкриє, як тільки зорі на небо повидряпуються, у відчинені вікна летить трагічно-меланхолійне Геськове сопрано в супроводі гітари:

А я в тюрме сіжу, А я із нар гляжу...

Сидів Гесько не в тюрмі на нарах, а посеред двору на лавочці. Сидів і виводив на всі заставки:

Сіжу на нарах, как король на іменінах,

І пайку чорного мечтаю долучить...

Так щовечора. Скільки тривало б оте його "мечтаніє", не знаю. Та мені набридло. Підходжу якось до нього.

— Ану, король, бери свою балалайку і на сідало. А то зараз получиш пайку отим віником.

— Деда, без конфліктів, — каже спокійно Гесько. — Думаєш, якщо ти двірник, то за тебе всі закони.

Хотілося дати йому віником по незаконному місцю. Та передумав. Молоде-зелене, думаю. Спочатку спробую його морально перебудувати.

Йду до нього, а він ноги на плечі. Тільки струни гітари дзенькнули.

— Куди ти, дурню? Я ж поговорити хочу.

— Знаю, — косує на віника. — Киньте спочатку отого мікрофона.

Довелось кинути.

Сидимо один проти одного. За столиком посеред двору. Він з одного боку, я з другого. Як на дипломатичному прийомі.

— Що ж ти, — кажу, — Геську. Хлопець уже дорослий. Сімнадцять років. А отаке квакання в дворі розводиш. І ми були молоді. І ми співали. Бувало, як сядемо на колодках, як затягнемо: "Ой місяцю, місяченьку", то всі дівчата з-за тинів виглядають. А від вашої братії навіть коти шарахаються... Давай краще я тебе навчу отієї...

Ого-о-о-ой не шуми, лу-луу-же...

Бери гітару, бери.

...Зе-е-елений байра-а-аче...

— Не вийде, — каже Гесько. — Це вже архаїзм. Тепер нові часи. Тепер космос. Атом. Твіст. Шейк.

Він ударив по струнах гітари, скривив конвульсійно рота, підігнув у колінах ноги й заскавулів:

О, бебі, бебі, бала, бала!

Куві, куві, куві-і-і...

Дивлюся, що слова мої доходять до Геська, як до стіни горох.

— Добре, — кажу.— Раз тобі доля послала талант кувікати, — кувікай. Тільки щоб у дворі тебе більше не було. Йди он туди, на болото, між жаб.

Кілька днів було тихо. А це минулої суботи, серед ночі, чую лемент. У дворі. Може, думаю, сусід жінку перевиховує?

Зірвався з ліжка. На балкон. Гесько посеред двору зі своєю братією. Зібралось їх, мабуть, із десятеро. Пищать, свистять, кувікають, виють.. Дивився я на оте мистецтво, слухав — і народилася в мене думка. Зодягнувся і в двір вискочив. Пройшов, щоб вони ще помітили, до сміттярки, відчинив, а тоді вискочив звідтіля і:

— Хлопці, голубчики! Допоможіть. Щось сидить у смітнику. Світ ще такого не бачив...

Спочатку завагалися. А потім Гесько скомандував: — Бидласи! За мною! Допоможемо предкам!

І кинулися до сміттєзбірника. Тільки-но останній, шугонув туди, я зачинив двері й почепив знадвору замок.

Одразу не второпали. А потім Гесько зарепетував:

— Гей, деда! Ти що нас, як шакалів, у клітку загнав!

— Співайте, співайте, — кажу спокійно.— Тут ні вам не буде ніхто перешкоджати, ні ви нікому. Це саме для вашого мистецтва сцена.

Сиділи до ранку. Спочатку верещали, бренькали гітарами, виводили: "Меня забросілі за тьомную решотку", "Я стал вуркаганом, не жді мене, мама". Потім почали гамселити кулаками в двері, лякати мене законами. І вже було тьохнуло серце. Хотів випустити. А потім думаю: ні, сидіть до ранку. А то будете догравати, як невістияне вино.

Вранці відчинив двері. Шугонули, як коти з чужої комори...

Тепер жодного "бидласа" в дворі не чути. А Гесько мене десятою дорогою обходить.